

„Edinost“ izhaja vsako drugo in četrto sabota vsakega meseca in velja za Trst vse leto gl. 2 kr.—
zunaj Trstu po pošti vse leto . 2 . 40
„ „ „ polu leta . 1 . 20
„ „ „ četrť 70
Za oznanila, kakor tudi za „poslanice“ se plačuje za navadne trispodne vrste: —
8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 krat
6 „ „ „ 3 krat
Za večje črke po prostoru.

EDINOST

Posamezne številke se dobivajo po 7 kr. v tabakarnah v Trstu pri pošti, pod obokom tik Kalistrove hiše, na Belvederu pri g. Bertollinu, V okolici: Na Opčinah v loteriji, na Proseku pri g. Gorjupu, v Bar-koli pri g. Ani Takan in v Bazovici pri Ani Tuš, v Skednji pri Fr. Sanein M. Magdalenl zg. J. Ježu. Naročnina in vsa pisma naj se pošiljajo uredništvu v Trstu Via Ponte nuovo N.° 1—1080.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč“.

Volilci v Istri in tržaški okoliči!

Politično društvo „Edinost“ je proglasilo minoli teden v odborovi seji za kandidate v državni zbor po skupnem posvetovanji ti-le gospode, in sicer je bil proglašen:

Za tržaško okolico in IV. volilni razred v Trstu, ki skupaj volita enega poslanca:

G. IVAN NABERGOJ,
prejšnji državni poslanec.

Za zapadno Istro:

G. ANTON KLODIČ,
deželni šolski nazornik.

Za vshodno Istro:

G. DINKO VITEZIČ,
prejšnji poslanec v državnem zboru.

Priporočamo vsem našim političnim prijateljem omenjene kandidate, naj jih priporočajo in delajo mej nevednimi kmeti, da jih ne oslepe nasprotniki. Vsi trije so slovenske krvi, umejó naš jezik, poznajo naše reve in težave, čutijo z nami ter bodo delali vestno za svoje volilce.

Volilci, varujte se sleparjev, ne volite ptujcev, ki nas hočejo pollaščiti in politično umoriti. Ne volite onih, ki nam očitajo surovost, ker smo Slovani in nismo Italijani; bodite složni pod mogočno avstrijsko zastavo in imejte pred očmi pregovor: „Kdor ne zna po naše govoriti, ne more našim otrokom oče biti“.

V Trstu, dne 10. junija 1879.

Odbor političnega društva „Edinosti“ za Primorsko.

Po desetih letih.

Kmet se dobro spominja, da je bil pred desetimi leti še siromak, z veseljem preštevava danes svoje imetje, ki si ga je le z marljivostjo in trudom pridobil. Spominja se marsikake britke ure mej tem časom in masiktero žrtvo je moral trpeti, da je vtrdil svoje stališče.

Mili naš slovenski narod je živa podobna marljivosti, ako se 10 let nazaj ozremo. Tabori po vsem Slovenskem so budili narod iz spanja in mu dajali moč, da je danes žilav in krepek za vsako narodno podjetje.

„Slovenski, zedinimo se!“ to je izrekal narod pod milim nebom, v narodnih krogih pletla se je vsa govornica o zedinjenju. „Neudajmo se!“ je bila druga sekira, ki je razbijala led zaspanih narodnih src, bodimo vstrajni, nevtrudljivi, govorili so nam narodovi vodji.

„Po desetih letih“ zapazujemo vspeh setve v burnih, viharnih dneh, in danes kali zdravo zrnje, ki obeča obilega sadu. Slovenski narod je v desetih letih tako napredoval, da ga zavidajo sosede, njegovi nasprotniki pa plaho gledajo marljivost malega narodiča, kateri pri tolikih zaprekah prodira skoz truje pot, po kateri bodo hodili potomci.

Skoraj vse je našemu narodu sovražno; hodi v urad ali v prodalnico k trgovcu, v krčmo ali kavano, mili naš jezik je povsod trn, ki zboda in muči.

Prapor k višku! kliče v boji poveljnik, to velja tudi našemu narodu, vzvlasti zdaj, na predvečer voltvenega boja; stopajmo ponosno za našimi vodji, sovražne moči se lomijo, ozidje pada pišu pravice pred noge, čete nasprotnikov se je polastil obup, ker nema podpore od zgoraj.

Po desetih letih smemo povdigati Slovani zopet ljudski glas po taborih, terjati naše pravice, kazati svetu, da jih tudi znamo zahtevati po pravem potu, da nas od tega ne odvrta nobena stvar.

Treba je zopet po desetih letih ponoviti naše želje, dokler ne dosežemo cilja, po katerem edinem moremo uživati pravo svobodo in enakopravnost.

Volitve nas zopet potisno za korak bližej cilju; za tem korakom mora priti drug i tretji; v to pomozi sreča bratovske sloge in marljivosti.

Pod milim nebom bode treba začeti zborovati, ker tja bo hodilo na tisoče naroda, da jasno čuje pravice glas, da se združi misli v eno misel in čutja v eno čutje.

Primorskim Slovincem je to tolikanj potrebniše, ker rovanje neke malopridne stranke dela skrivno, da nas raztrže in podjarini s hudobnimi sredstvi in lažnjivo svobodo.

Zedinimo se, ta beseda mora krepkejšo doneti čez vse slovenske pokrajine, to idejo mora gojiti kmet v borni koči, da bode lahko v materinščini dal odgojevati svoje sinove, ki bodo imeli potem v domovini obilo kruha, ki ga nam zdaj privandrani ptu-

jec je. Meščan v lični hiši mora imeti enako željo ter jo mora povdarjati pri vsakej priliki mej svojimi tovariši, da ne bodo njegovi izšolani otroci iskali službe križem svet. Tudi trgovcu mora biti zedinjenje na srci, kajti s trgovino se peča še mnogo ptujcev v našej domovini, tem so domačini večkrat le zaničevani hlapci.

Narodna duhovščina, na katero je naš narod ponosen, ima največje polje, da navdahne kmeta s pravo narodno idejo; duhovnik, ki ima v svoji fari veljavno besedo, lahko pove kmetu, kako bi bili Slovenci srečni, ko bi ne bili razkosani v toliko kronovin.

Kako je težko voliti dobre poslance pri takih razmerah, kakor so zdaj; koliko dežela več novcev potrebuje za vsako stvar, užitka pa je le malo narodu v korist. Brez ovinkov se mora kmetu povedati, da se za slovenske želje masté naši nasprotniki, ko našega naroda sinovi bodijo po svetu s trebuhom za kruhom, da pa vse to zedinjenje Slovencev odpravi; volitve bodo lažje, naših poslancev beseda se ne bo v zborih več preslišavala, ker bodo imeli močno stranko, močen narod za saboj in pravico za orožje.

Po desetih letih se mora začeti zopet zedinjenje tirjati; terkajmo, mora se nam odpreti, močem bat imamo, § 19. ž njim razbijajmo led, ki nas obdaje.

Okoličani pozor.

Čas je pred vrati, ko bo treba pokazati, ali je okolica res slovenska in edina, treba bo pokazati, da ste okoličani res gospodarji v svoji hiši, da vam ni treba ptujca, ki bi vas podjarmil in vas pripravil za nam nasprotno Italijo, ki ima vedno žrelo za Trst in okolico odprto.

Volitve v državni zbor bodo prve dni prihodnjega meseca 4. julija boste zopet klicani volit svojega zastopnika v dunajski državni zbor.

Okolica in 4. mestni razred volita skupaj enega poslanca, večina volilcev je v okolici, v Trstu pa je v četrtem razredu gotovo tudi polovico Slovanov, kateri bodo volili z okolico, ako se bo koliko kaj agitiralo. Koga boste volili? tega ni treba vprašati; kdo ne pozna sedanjega državnega poslanca gosp. Nabergoja? vprašaj lahona, kdo je Nabergoj in videl bodeš, kako dobro ti ga popiše, kako mrzi nanj zato, ker varuje okolico, ker tirja nevstrašljivo pravice svojemu narodu in se ni dal pridobiti nasprotni stranki ni z besedo ni z obečanjem.

Okoličani, pokazite svetu, da imate moža mej saboj, domačega sina, kteremu zaupate vse, na kterega ste ponosni, da je vaš domačin, vaše krvi in vaših misli.

Tržaško okolico mora zastopati le okoličan in to je g. Nabergoj, kateri se je doslej izgledno vedel, tirjal pravice in odkrival rane svojih domačinov v zboru. Kako je on za ribiče, za sol, za znižanje davkov ubogemu kmetu, in za druge potrebne stvari nevstrašljivo govoril! Okoličanje! ne pošlu-

šajte nasprotnih glasov, ne dajte se premotiti od lahonov, ne od domačih odpadnikov.

Vsi podučujte nevedne in jim dokazujte, da le s tem dosežete kaj, ako volite v državni zbor takega moža, kateri se ne da preobrniti, kterega ne slepi ni cvenk ni žvenk tndi v najhujšem položju in tak mož je Nabergoj, kteremu da tržaška okolica zopet svoje glasove, da s tem počasti sebe in vse Slovence.

Pošteni volilci v 4. razredu v mestu dadé tudi svoje glasove g. Nabergojn, kajti on se je tndi za mesto Trst potegnol v državnem zboru, ko je bilo na vrsti povešanje davka, pri kateri zadevi njegov prednik Hermet niti ust ni odprl, dasi je bil najhujši lahon.

Okoličani! čas hiti, pogovarjajte se povsod o prihodnjem volitvi, delajte tudi pri onih, pri kterih imate priliko, za svojega kandidata: v prodalnicah, kjerku pujete blago in živež, pri bricah kamor se hodite brit, pri krčmarjih, kamor v krčmo zahajate, povsod je treba priporočati uže zdaj, da se začne agitacija. Treba je pa tudi paziti izdajic in odpadnikov, kateri so pri zadnjih volitvah volili nasprotnike za dobiček, na take je treba posebno oko imeti in jih skušati pridobiti; ako ostanejo pa pri svoji trdovratnosti in iškarjotovi volji, zapišite jih v spomin, pride čas, ko bodo še dobri z vami in vas potrebovali, ker vsako izdajsko postopanje se maščuje samo.

Tudi mi hočemo v listu v posebnej rubriki te izdajice na sramoto postaviti, da bo narod poznal vsacega, ki je pod judežvo zastavo pobegnol za sville sramotne srebernike.

Tržaški okoličani! mnogo bo truda, ali čast bode tolikanj večja za vas, držite se nasvetov političnega društva „Edinosti“, drugih ne poslušajte, ker vsak je nasprotnik našega naroda, kdor dela proti zdravim načelom društva „Edinosti“.

Ivan Nabergoj je kandidat za okolico, njega bodo vsi volili, ker ga poznajo in se smejo nanj zanašati ko na moža, vrednega vsega spoštovanja, ki je vedno čast delal okolici in narodu.

Na delo, brez preneharja, osramočen mora biti vsak, kdor bi se drznol nasprativati našemu kandidatu; zapomnite si zlato geslo: „V Edinosti je moč.“

Dopisi.

Na Brežini 3. junija.

Obletnica, slavčevega koncerta, kterega je priredila nabrežinska čitalnica, bila je sijajna. Vhod na dvor, kjer je bila slavnost, odlikoval se je uže od daleč, slovenske trobojnice so vabile v prijetni kraj. Dvor je bil ves zastavami ozaljšan in prijeten order je bil narejen pod streho, tik ktere je godba iz Tržiča bila nastavljena. Kmalu po štirih nastopijo pevci in zapoje „Slavčev spev“ prav dobro. G. predsednik K. Feichtinger pozdravi došle goste in rodoljube in

jim zakliče: Dobro došli; pevci so zapel „Moj dom“ in ko se v drugo zagrinjalo dvigne, stopi na oder g. predsednik, učitelj Hrovatin, pozdravi zbrano občinstvo in razloži v jedrnatem govoru pomen obletnice pevskega društva „Slavca“, ki je dal prej dvema letoma koncert in je bila, pri tej priliki slavnost, kakoršne še Nabrežina ni videla.

Spominjal se je Slavčevega očeta; prerano umrlega Kočijančiča, kakor tudi podpornika in goriškega buditelja Dr. Lavriča. Občinstvo je poslušalo govornika pazljivo ter mu z ogromnim rokopleskom izkazalo zasluženost čast.

Zbor je zapel „Slava Slovincem“ in potem je deklamoval mladenič Caharija „Slovenska junakinja“, prav dobro, on postane dober govornik, ker se vidi, da ima talent in sposobnost; tudi on je žel obilo pohvale. „Jadransko morje“ je pel zbor nenavadno dobro, vsi glasovi so bili primerno močni in so se lepo vjemali, slava njim in marljivemu pevovodji ni izostala.

Igra „Županova Micika“ se je potem ročno igrala, vse role so bile v dobrih rokah, z veseljem pozdravljamo novo dramatično moč, ki je prvokrat nastopila, igralcem je občinstvo klicalo ogromno živeli. Tudi sosednji Križani so počastili to veselico, prišel je ves pevskizbor se slovensko zastavo na čelu. — Da so kmečki fantje iz Križa toliko v petji izurjeni, čudil se je vsak, kajti izvrstno so peli; stopili so na pravo narodno stališče, kar je vse hvale vredno.

Pevci iz Križa, zbirajte se pogostoma pod slovensko zastavo, ne poslušajte nasprotnikov, ki vas po strani gledajo in narod grde.

Križki pevski zbor, bodi ponosen in zagotovljen, da tvoja slava ne umre, zbučaj zaspana srca, vedri pamet nasprotnikom in pripravi do tega, da se ne bo Križ odločeval po nenarodnem gibanju od drugih slavnih vasi tržaške okolice.

Po dovršenem sporedu je igrala godba in radostno občinstvo plesalo do belega dne, drugi pa so se v družbah pri kapljici vinca kratkočasili, vršile so se napitnice in govori. Zani kvartet, katerega sploh „stara garda“ imenujemo, prepeval je tako izborna, da ne pozabi nobeden milih pesmic in milo čutnih glasov.

Vse je bilo v lepem redu in vse veselo.

V Rojani, 9. junija.

Včerajšna beseda v naši čitalnici je bila prav izvrstna. Srečkanje dobitkov okolo 50, šlo je prav ročno od rok. Rojanski in barkovljanski pevci so peli skupaj „Jadransko morje“ z veliko pohvalo. Potem se je igrala: „igra v Ljubljano jo dajmo“; mej diletanti moramo posebno omeniti spretno mlado dramaturgo gospodičino Jul. Hakel, igrala je tako izvrstno, naravno in ljubeznjivo, da je vse očarala.

Tudi ne smemo prezreti g. Wolfa, ki je še le en dan prej prevzel rolo, ker je g.

Cvek zbolel, igral pa, kakor bi se bil uže mesec dni učil. gospodičinama Jos. Hakel in L. Huček moramo tudi priznati spretnost; kar se pa tiče Pavleta, bil je g. Izanski prav na svojem mestu, pravi vaški hlapec, ki ga vidimo na kmetih.

Da je občinstvo pohvalilo igralce z ogromovitim rokopleskom, to se samo ob sebi umeje.

Po igri se je vse pod milo nebo preselilo, umeteljni ognji v slovenskih barvah so razsvitljali daleč na okoli, posebno je pa pozornost obudilo gorece kolo, solncu enako.

Da je pevski zbor vrlih Barkovljanov obilo k veselici pripomogel, to je vsak priznal. Barkovljani so povsod kodar gre za narodno stvar, ter se odlikujejo v okolici se svojim vzornim vedenjem, izglednim rodoljubjem in ubranim petjem, za kar se jim je predsednik čitalnice prav gorko zahvalil.

Rojanski pevci so se tudi k veselici potrudili, ali zaradi pozne ure šli so prej domov. Tržaški pevci pa se niso vdeležili veselice z vzrokom, da ne pridejo, če ne znajo kake nove pesmi.

Kritični politični pregled.

Volitve v državni zbor, ki bodo meseca julija v vseh deželah in kronovinah na tej strani Litave, budé zdaj živo gibanje po državi. Stari centralistični poslanci, od dne do dne bolj razcepljeni, izdali so uže več različnih programov; v vseh obečajo boljšo prihodnost, ali v nobenem ne izrekajo, kaj treba i kako treba, da se vrno boljši časi.

Izmej vseh programov nam je najbolj po všeči tisti, kateri je izdal grof Hohenwart i cenjeni njegovi tovariši. Ta program je, kolikor nam znano, edini, ki je zadel žebel na glavo s tem, da je napovedal boj spridenosti, ki se je iz višjih krogov zasejala v javno državljansko i žalibog, tudi v zasebno življenje. To bo hud, oster boj, zahteval bo de krepkega, neumornega dela, ker težko je s korenino vred izrjavati luliko, kodar se je zaplodila.

A trdna volja i krepka pomoč vseh značajnih i poštenih državljanov, katerim je pravost bolj na srci, nego sebičnost i pohlepnost, bode pospeševala plemeniti, blagi namen, da se spridenost, ta gnjijoča rana, izreže iz državnega mesa. Hohenwartov program zahteva dalje — da družih reči ne omenjamo — popolno enakopravnost vseh narodov v državopravnem i narodnem oziru. To je točka, za katero bijemo Slovani v Avstriji uže leta i leta brez prestanka politični boj, v katerem boji ne prenehamo dokler se našemu zahtevanju do pike ne ustreže.

V teh dveh glavnih točkah je zapadlena vsa državna notranja politika; zunanja politika pa je odvisna od notranje; kolikor krepkejši smo doma, toliko več upliva imamo navzunaj.

Hohenwartov program je tedaj tudi „naš“ program, a ne le naš, temuč vseh zavodnih državljanov, ki so pošteni i pravični ter imajo srce za staro mater Avstrijo.

Mi upamo, da bodo nove volitve srečnejše od onih pred šestimi leti, saj so se volilcem morale oči odpreti.

Koliko so se oni pred šestimi leti obečali od nazovi liberalcev, a kako so se prevarili v svojem upu i zaupu!

Volilci, strani s temi nazovi liberalci! Oni hodijo v „ovčej“ koži vam se hlinit i laskat, v prsih pa nosijo „volčje“ srce, napolnjeno s poželjivostjo i samopridnostjo.

Volite poštenjake, ki ljubijo vas, svoj narod i državo, ki hodijo po potu pravice; le taki možje mogo skopati nas izpod težkega bremena, pod katerim ječimo; le taki možje mogo podpreti državo tako, da bo srečna na svojih tleh i mogočna navzunaj.

Prosta je pot, prosta je volitev, kajti minister Taaffe je ukazal državnim uradnikom, da se ne smejo mešati v volitvene zadeve. Ako bi vam volilcem kateri uradnik preblizu stopil, osorno ga pogledajte i zavrnite na ministrov ukaz ter povedite mu, da zdaj volijo državljani po próstej volji, a ne po beriških ukazih.

Minoli teden je umrl v Badnu pri Dunaji glasovito dr. Giskra, mož, ki je svojim veleumom globoko vplival na avstrijsko potitiko. Rojen Slovan, pa nemški odgojen, bil je dušo i telesom Nemeč i velik zopernik Slovanom.

Uže leta 1848 je bil poslanec v Frankobrodu, potem je sedel vedno v dunajskem državnem zboru, katerega vodja je dolgo bil; postal je vsemogočen minister, ali pri Ofenhajmovej pravdi se je pokazalo, da ni imel čistih rok; to je njegovo slavo otemnilo. Na smrtni postelji je še mnogo govoril i čudne so njegove besede: „Zdaj so tudi Bolgari svobodni, pripravite vse za pot, jaz pojdem za ministra na Bolgarsko.“ Zadnje njegove besede so bile: „Jaz sem končal.“ (Ich bin fertig).

S tem možem je zgubilo Slovanstvo hudega nasprotnika, Nemštvo pa jako nadarjenega in vplivnega zagovornika. Nečemo metati kamenja na njegov grob, de mortuis nil nisi bene, ali dobro nam de, da smo s tem možem tudi mi „fertig“.

Čehi so naznanili pogoje, pod katerimi pridejo v državni zbor; če jim tedaj vlada pride naproti, potem se oni vdeležijo skupnih državnih opravil, potem dobode tudi državni zbor vse drugačno lice i delo pojde vpešno i srečno od rok. — Čehi so podali tudi Nemcem roko v spravo, ako se tudi ta doseže, potem nastane v Avstriji nova doba, ker se vrne mej narode mir, katerega tako krvavo potrebujemo; potem zgube tudi na Slovenskem narodni protivniki zadnjo zaslombo, ko pade ta, tedaj se prekucno tudi oni v jamo, iz katere nikoli več ne vstanejo. Vse to so znamenja boljše bodočnosti, zato pa moramo podvojiti pogum i marljivost, da poprej i lažje zmoremo ovire i zapreke, katere se bode še delale svetim našim pravicam.

Vse je bilo uže pripravljeno, da zasedejo naši vojaci novibazarski okraj; minister Andraši je mislil, da bo dosti 5000 mož za ta posel, ker se zasedenje mirno zgodi ter bodo turški vojaki, katerih je v tem okraji 25000, podpirali avstrijsko vojsko; ali Andraši je obračal, obrnol pa ni. Kar na naglem se je vse ustavilo, in širiti se je začel glas, da Arnavti zasedanja ne bodo mirno gledali, pa da bi veliko vojsko trebalo za tako početje.

Ta stvar i menda sploh bosenske reči so, kakor se čuje, Andrašijevo stanje omajale; dobil je — to je pri tacih možeh navada — daljši odpust; na njegovomesto je začasno poklican poslanec v Rimu, baron Haimmerle; glas je tudi počil, da se je grofu Potockijevemu ponudilo prvosedstvu v ministerstvu zunanjih zadev, da pa je ta ponudbo odbil. Ne vemo sicer še, koliko je na tem resnice, ali brez vsega ne bode; čas bi vendar le bil, da se zunanja naša politika izvije iz madžarskih rok.

Na Nemškem je Bismark vsemogočen; na njegov nasvet se je sprejela postava, katera visoko carino (col) nalago na blago iz zunanjih dežel. Na Ruskem se bile velike povodjne, zvlasti na Amurji v Sibiriji, poleg tega pa bo letina jako dobra; žita bo tam toliko, da lahko vso Evropo s kruhom preskrbi. V Siciliji na Laškem je začela gora Etna bruhati, ogenj i lavo iz sebe metati ter povzročila veliko škodo.

Na Švicarskem se je vpeljala zopet smrtna kazen na velika hudodelstva; doslej se v tej republiki nobeden ni smel k smrti obsoditi.

Bolgari se jako dobro vedo, kar kaže, da so bili vredni i zreli za svobodo. Celo zabalkanski Bolgari, katerim so velevlasti svobodo kolikor mogoče omejili, krepko delajo. Knez Vogorides, deželni namestnik, mora tako delati, kakor oni hoté, pa bodi Sultanu prav ali ne. Ko je knez prišel v deželo s fesom pokrit, kakor mu je Sultan ukazal, niso ga pustili v deželo, dokler ni fesa strani vrgel i klobuka pokrtil; ko pa je razpel turški prapor, moral ga je zopet sneti i bolgarskega razviti, ker je ljudstvo to zahtevalo.

Sultan je tedaj v teh deželah le senca še, moči nobene več nema i kaže se, da je sam Vogorides bolj udan ruskemu carju, nego Sultanu. Rusi so v teh deželah izvrstno delali; berolinska pogodba se uže trga, v nekaterih letih pa bode gotovo le na papirji še i zgodovina bo govorila, da se zato, ker ni imela v sebi življenja, ni mogla uvesti v dejanje, ter se je uže trgala, ko je bila porojena.

Domače stvari.

Dr. Bazzoni je bil potrjen od cesarja za tržaškega župana, progresisti strašno ukajo in si pripisujejo velikansko zmago, zatoraj so pa tudi vladi pokazali svoje me-

njenje s prenapetimi demonstracijami, ktere so v smešnost dorastle. Ako bode g. Bazzoni ko liberallec čiste vode res pravičen narodnostim, kakor je v svojem programu meščanom obečal, to bomo kmalu videli. Znamenja so slaba, ker uže v prvi seji mestnega zbora so bili voljeni v komisijo za preiskavo sedanjega neznosnega delovanja okrajnih načelnikov, sami rudeči, kateri okoliške razmere toliko poznajo, ko Turek dogme.

Izmej okoliških poslancev niti eden ni v odseku, to je pravičnost, to je napravil tisti „centrum“, v katerem sedé veliki gospodje (di puro sangue austriaco?) kateri so se za take izrekli.

Kako bodo gospodje za pretresovanje okoliških zadev poročali mestnemu starešinstvu, jako smo radovedni, ali upanja nemo, da bi pravico poročali, z stola lahonskega liberalizma odobre skoro gotovo vse dosedanje nepraktične naprave, pa naj jim zdrava pamet očita, da ni tako kakor oni trdé — Zarad laške šole v Škednji se je unela precej živahna debata, pri kateri so posebno dokazovali okoliški poslanci, da ni treba take šole v Škednji; g. Nabergoj je očital, naj skrbi mestno starešinstvo bolj za slovenske šole in je rekel, naj se vpelje tudi v mestnih šolah slovenščina, da bodo lahko okoliški sinovi hodili v te šole, ali dregnul je v sršenovo gnezdo, na galeriji je začela drhal mrmrati in videlo se je, kako je lahonska stranka nam Slovencem pravična; tudi levičarji so začeli pokašljavati, lepo znamenje, živela laška kultura?!

G. Nabergoj je dokazal, da bi bila šola potrebniša v Padriču in Grosjadi, ker imajo otroci v slabem vremenu po uro daleč bodá v šolo, kar se ve, da nasprotna stranka ne čuje rada, potem pa naj še reče kedo, da se ne poteguje pri vsaci priliki Nabergoj za naše pravice. Denašnji mestni zbor ni boljši od prejšnjega.

Kakor se čuje, začeli so vendar progresisti omahavati, sedanji župan je pri neki priliki rekel, da mu ni drago, da delajo demonstracije, ker on dobro vé, da so bolj namenjene čez Adrijo, nego njemu.

To je rudečo stranko nekako poparilo.

G. Strudthoff, izvoljen v I. okoliškem okraji za mestnega poslanca, ne po ljudski in božji volji, ampak po zvižajah z večino „enega“ glasu, res je prava šiba okolici.

Lansko leto je njegov glas odločil, da se je sklenola postava, po kateri se imajo mestne meje rszširiti v okolico, da bodo tako, ako se potrdi postava, stari okoličani, ko postanejo meščanje, morali mnogo več davkov plačevati.

Letos so prosili Škedenjci, tedaj njegovi volilci, naj se tlak v cerkvi popravi, in zopet je on kriv, da se prošnja ni uslišala, ker se je po njegovem nasvetu ta stvar odložila. — Okoličanje, ali tako postopanje ne vpije v nebo! Ali ni sram, ali ne peče vest tistih, ki so tacega človeka v mestni zbor volili!?

Občen zbor nekega društva je bil pred malo tedni v Rosetijevi dvorani, ki ga uže danes lahko po pravem imenu kličemo, namreč društvo renegatov iz okolice.

Da si posojilnico vstanové, ki bode manj premožnim kmetom posojevala denar, povabili so nekteri, to se veđa le iz lahonskega taborja, iz vse okolice one kukavice, ktere pri volitvah naši narodni stvari nasprotnjejo in izdajajo narod ter grdiyo svojo kri in domovino.

Kaki možje so pri tem zboru bili, nam ni treba razlagati, uže beseda „kukavica“ zadostuje. Namen tega neznosnega društva je pa le ta, da bi pri volitvah lovili nevedne kmete na limanice, kar uže to dokazuje, da niso nobenega rodoljuba povabili, kateri se je kaj za narodno stvar brigal, niti enega uda političnega društva „E-dinosti“, ne drugih odličnih mož, ki vodijo narod v vseh prilikah. Okoličani, pazite, tam ni naše slavne zastave in kjer ne boste videli naših veljavnih mož, tam je stvar tihotapna in našim interesom nasprotna. Predsedoval je temu zboru nek Gustinčič iz Skorklje. Čudno se nam zdi, da ti renegatje za vabilo in zbor celo slovenščino rabijo, da bi več uplivali. Kdo za tem zborom tiči, to tudi znamo, ali vendar uže danes lahko rečemo: Mi stojimo trdno, ko ozidje grada, Črna zemlja naj gogrezne tega kdor od nas odpada!

Poziv.

„Slovensko podporno delalsko društvo“ bode imelo v nedeljo 15. junija ob 10 $\frac{1}{2}$ uri svoj občni zbor v Rosetijevi dvorani.

Dnevni red:

1. Sporočilo predsednikovo.
2. Volitev odbornikov.

Slovenski delalci iz Trsta in okolice, prilika Vam je dana, da pomagate drug drugemu; jako zanemarjen je bil doslej slovenski delalec in rokodellec, ni imel podpore od nobene strani, ako pa je bil v laškem društvu, moral je požirati v ptujem jeziku besede, katerih še dobro umel ni.

Svojih otrok ne more slovenski nepremožni delalec gojiti v materinščini, ker mu pomanjkuje sredstev, zatoraj bo zdaj prilika dana slehernemu, da se s pomočjo krepkega društva vse to doseže v delalskem stanu, da bode slovenski delalec tudi imel priliko se izobraževati v materinem jeziku in da bode imel pomoč od društva v vsaki nezdgi. Slovenci, stopite mnogobrojno v društvo, vabite svoje prijatelje in učite jih, da iz malega raste veliko; z malim začnemo, ali nadejamo si vspeha, ki bo dobrote sipal še našim potomcem.

Bodimo vsi za enega in eden za vse.

V Trstu 6. junija 1879.

IVAN DOLINAR,
predsednik.